

10 zł

Metal: Ag 925/1000

Stempel: lustrzany, tampondruk

Średnica: 32,00 mm

Masa: 14,14 g

Brzeg (bok): gładki

Nakład: do 13 000 szt.

Projektant monety: Dobrochna Surajewska

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała
Mennica Polska S.A.

Na awersie srebrnej monety
przedstawiono rozerwane kraty więzienne.

Na każdej polskiej monecie znajdują się:
nominał, napis „Rzeczpospolita Polska”, rok emisji,
wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Narodowy Bank Polski ma wyłączne prawo emitowania
znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym monet
i banknotów kolekcjonerskich.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP są
prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

*Emisja wartości kolekcjonerskich
stanowi okazję do upamiętniania
ważnych historycznych rocznic
i postaci.*

25 kwietnia 2019 roku Narodowy Bank Polski planuje wpro-
wadzić do obiegu monetę kolekcjonerską o nominale 10 zł
z serii Wielcy polscy ekonomiści – Roman Rybarski.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie:
www.nbp.pl/monety

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP
jest prowadzona w oddziałach okręgowych banku oraz przez
sklep internetowy: www.kolekcjoner.nbp.pl

Konsultanci NBP: nr tel. 22 185 91 59, 22 185 13 03

NBP

Narodowy Bank Polski

Wyklęci przez komunistów żołnierze niezłomni

*Stanisław Kasznica
ps. „Wąsowski”.*

Monety kolekcjonerskie

16 kwietnia 2019 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł z serii *Wyklęci przez komunistów żołnierze niezłomni*

Stanisław Kasznica ps. „Wąsowski”

Na rewersie monety znajdują się wizerunki: Stanisława Kasznicy „Wąsowskiego”, orderu Virtuti Militarii, biało-czerwonej flagi z symbolem Polski Walczącej oraz napis „Zachowali się jak trzeba”.

Stanisław Kasznica urodził się 25 lipca 1908 r. we Lwowie w rodzinie prawniczej. Jego ojciec Stanisław Wincenty Kasznica, potomek posła na Sejm Czteroletni Antoniego Trębickiego, był doktorem prawa, członkiem Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego, senatorem II RP.

Po przeprowadzce rodziny do Poznania, gdzie jego ojciec został rektorem Uniwersytetu Poznańskiego, młody Stanisław ukończył tamtejsze Gimnazjum im. Karola Marcinkowskiego, a następnie prawo na Uniwersytecie Poznańskim. W czasie studiów został członkiem i jednym z liderów Młodzieży Wszechpolskiej. Należał również do studenckiej organizacji samorządowej „Bratnia Pomoc”, Korporacji Akademickiej „Helionia” (której prezesem został w 1938 r.), a także Poznańskiego Aeroklubu Akademickiego. Od 1934 r. należał do Obozu Narodowo-Radykalnego. Ponieważ partia została zdelegalizowana, został członkiem jej tajnej wielostopniowej struktury kierowniczej o nazwie Organizacja Polska.

Służbę wojskową odbył w Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzku Wołyńskim, w stopniu porucznika rezerwy służył w 7 Wielkopolskim Dywizjonie Artylerii Konnej (DAK) w Poznaniu. Do wybuchu wojny pracował w kancelarii adwokata Ignacego Weinfelda w Warszawie i jako radca prawny w Gnieźnie.

W wojnie obronnej 1939 r. dowodził plutonem baterii w 7 Dywizji Artylerii Konnej podporządkowanej Wielkopolskiej Brygadzie Kawalerii w składzie Armii „Poznań”. Walczył w bitwie nad Bzurą, pod Laskami i Sierakowem, bronił Warszawy. Za męstwo odznaczony Krzyżem Virtuti Militari V klasy.

Po klęsce wrześniowej skupił się na działalności niepodległościowej w tajnej Organizacji Polskiej. W 1942 r. uczestniczył w powołaniu nowej organizacji wojskowej – Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ). Głównym celem była walka zarówno z Niemcami, jak i Sowietami, zwalczanie wpływów komunistów, a także stworzenie po wojnie Polski jako kraju narodo-katolickiego.

Kasznica był jednym z tych, którzy nie uznali scalenia z Armią Krajową. W lipcu 1944 r. został szefem Oddziału I Komendy Głównej Narodowych Sił Zbrojnych. Mimo że był przeciwnikiem wybuchu Powstania Warszawskiego, walczył na Ochocie. Po upadku Powstania prowadził działalność antykomunistyczną: wojskową, wywiadowczą, polityczną i wśród młodzieży. W sierpniu 1945 r. został p.o. komendanta głównego NSZ. Na przełomie 1945 i 1946 r. wraz z częścią ocalałej kadry wstąpił do Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. Był jednym z najbardziej poszukiwanych przez UB i NKWD Żołnierzy Wyklętych. Za jego ujęcie wyznaczono wysoką nagrodę.

Jak bardzo Sowietom zależało na schwytaniu Kasznicy, niech świadczy fakt, że raportów na temat jego ścigania domagał się ludowy komisarz spraw wewnętrznych ZSRS Ławrientij Beria.

Ostatni komendant NSZ wpadł w ręce komunistów 15 lutego 1947 r. w Zakopanem, gdzie przebywał wraz z rodziną. Brutalne śledztwo w areszcie przy ul. Rakowieckiej w Warszawie trwało prawie rok. W dniu 2 marca 1948 r. został skazany na czterokrotną karę śmierci. Zamordowany 12 maja 1948 r.

W 1992 r. dzięki staraniom rodziny wyrok unieważniono. Na mocy postanowienia prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego 20 sierpnia 2009 r. Stanisław Kasznica za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej otrzymał pośmiertnie Krzyż Wielki Orderu Odrodzenia Polski. Jego szczątki zostały ekshumowane w 2012 r. na „Łączce” Powązek Wojskowych w Warszawie.

Tadeusz Płużański